

ІНТЕРВ'Ю ГЛАВКОМ З ГОЛОВОЮ АМКУ ЮРІЄМ ТЕРЕНТЬЄВИМ

НОВИНИ

Юрій Терентьєв розповів про зміни у роботі Комітету та основні справи відомства.

Ви очолюєте АМКУ майже півтора року. Як можна оцінити результати роботи відомства за цей період?

Я розділяю поняття внутрішньої та зовнішньої ефективності. Внутрішня – це те, як організовані наші внутрішні процеси, як ми реагуємо на сигнали про порушення чийось прав. Зовнішня – це користь, яку країні приносить те чи інше рішення АМКУ.

В діяльності органів комітету протягом тривалого часу мотивація керівників структурних підрозділів, посадових осіб більше була орієнтована на кількісно-статистичні показники правового застосування. Тобто підраховували, скільки справ порушено, скільки рішень прийнято, які штрафи накладені. На економічних наслідках фокус не робився.

В 2016 році ми дещо змінили підходи, розпочали внутрішнє реформування структури органів АМКУ. Почали зі зміни системи оцінки територіальних відділень Антимонополь-

ного комітету, відійшли від формальної статистики і зараз ґрунтуємося на оцінці зовнішнього економічного ефекту від прийнятих рішень.

На нашу адресу часто-густо лунають звинувачення, що ми лише надаємо рекомендації, а маємо «показувати зуби», проводити розслідування, накладати великі штрафи. На це я відповів би так: розслідування ми проводимо, але треба розуміти, що це в усьому світі займає багато часу, українське конкурентне відомство не є винятком. Штрафи ми також накладаємо, але хотів би зазначити, що штраф для

нас не є кінцевою метою. Штраф є засобом коригування поведінки суб'єктів, а наша мета – знайти системну проблему на ринку та вказати, що треба її виправити. Саме з цією метою ми надаємо рекомендації, в тому числі відповідним органам влади та місцевого самоврядування.

У певних осіб складається враження, що рекомендації – це формат, який не передбачає обов'язкового реагування. І що це все, чим займається АМКУ. Це не так. По-перше, наші рекомендації – обов'язкові до виконання. По-друге, вони необхідні для того, щоб швидко досягнути

ефекту на певному ринку, де зазвичай існують проблеми через недосконале державне регулювання, яке штучно створює монополні ситуації чи підштовхує суб'єктів до антиконкурентних узгоджених дій (змов).

Оцініть користь від прийнятих АМКУ рішень.

Організація економічної співпраці та розвитку (OECD) розробила методологію оцінки економічного впливу рішень конкурентних відомств. Цю методологію було впроваджено приблизно 10 років тому і за нею АМКУ обраховував зовнішній економічний ефект своєї діяльності: 1 млрд грн за 2015 рік. При цьому, Антимонопольний комітет, як орган, коштує державі 64 мільйони гривень (утримання). І я думаю, що ця сума ще замала для нас. Наприклад, в Угорщині річний економічний ефект конкурентного відомства в 5-6 разів більший. Ми працюємо над тим, щоб найкращі світові ноу-хау впроваджувати для покращення роботи у нас. Треба перетворити АМКУ на ефективну структуру. Головним є розуміння мети нашого існування як органу. Ми не можемо лише ловити якісь фірми «одноденки», штрафувати їх і пишатись нібито якісними результатами. Іноді через більш скромну працю можна досягти найкращих результатів.

«Накладення штрафу на «Газпром» не вирішить питання демонополізації»

Ситуацію з «Газпромом» треба розглядати окремо від інших процесів, якими ми займаємось. Треба розуміти, що накладення штрафу на «Газпром» не вирішить питання демонополізації на внутрішньому ринку газу. За цією справою порушення вже встановлено, рішення прийняте, і штраф має бути сплачено відповідно до закону.

Є ринки, які найбільше хвилюють пересічного споживача.

Почнімо з мобільного зв'язку. Певний час на адресу «Київстар» звучали звинувачення від АМКУ у зловживанні монополієм становищем. Ситуація покращилась?

Є низка проблем, якими ми займаємося на ринках телекомунікацій. Деякі з них – у площині укрупнення гравців на ринку. Є проблеми, які можна віднести до недобросовісної конкуренції. І є проблеми, які можна зарахувати до зловживання монополієм становищем чи антиконкурентних узгоджених дій.

Зараз у нас у роботі справа із концентрацією МТС «ТриМоб», це відома історія.

Мобільний оператор «МТС Україна», що працює під брендом Vodafone Україна, домовився з «Укртелекомом» про купівлю компанії «ТриМоб». «ТриМоб» є першим оператором 3G-стандарту UMTS в Україні. Держава видала йому ліцензію ще в 2005 році без тендера і за ціною \$30 мільйонів. Для порівняння: в 2015 році ліцензії «Київстару» та МТС обійшлися в 2,7 млрд гривень (понад \$96 млн), а «Астеліт» (life:) заплатив 3,36 млрд гривень (\$120 млн).

«ТриМоб» є відносно невеликою компанією з точки зору кількості абонентів. Але головна проблема – це так звана концентрація радіочастотного спектру, яка може відбутися через придбання «ТриМобу». Тобто 50% діапазону 3G (IMT-2000 UMTS) може опинитися в руках однієї компанії. На ринку вже є подібні приклади: «Київстар» володіє більш ніж 50% діапазону 1800 МГц. Проблема складна, і ми розглядаємо її в комплексі: не тільки з точки зору тих часток ринку, які мають гравці, а й з точки зору майбутніх наслідків концентрації.

Читайте продовження інтерв'ю на ст. 2

ПРОПОЗИЦІЇ АМКУ НА РИНКУ ПАЛЬНОГО НАДАНІ ДОРУЧЕННЯМ КМУ ДЛЯ РОЗГЛЯДУ ВІДПОВІДНИМ ОРГАНАМ ВЛАДИ

Кабінет Міністрів України 23 листопада 2016 року доручив низці органів влади надати пропозиції для покращення конкуренції на ринках пального у відповідь на звернення АМКУ.

За результатами розгляду пропозицій Комітету щодо покращення стану конкуренції на ринках нафти та нафтопродуктів Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, Міністерство економічного розвитку та торгівлі України, Міністерство фінансів України, Міністерство внутрішніх справ, Державна фіскальна служба, Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів мають надати до Кабінету Міністрів України узгоджені пропозиції щодо шляхів врегулювання порушених питань.

Основні пропозиції Комітету стосувалися:

- необхідності перенесення розміру акцизного податку на роздрібну реалізацію нафтопродуктами до ставок базового акцизу з імпорту та виробництва пального;

- розвитку біржової торгівлі нафтопродуктами;

- посилення контролю за законністю встановлення газових модулів.

Імплементція запропонованих Антимонопольним комітетом заходів сприятиме підвищенню прозорості ринків нафти та нафтопродуктів, створенню рівних та прозорих умов діяльності на цих ринках, усуненню факторів, що стримують розвиток конкуренції та створюють підґрунтя для вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Читайте у випуску:

Новини Проекту ЄС Twinning	2
Рекомендації ДФС	3
АМКУ досліджував сплату за комунальні тарифи	3
Світ енергетики	4
Звітуємо по фармринкам	4

ОПТОВИЙ РИНОК ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ УКРАЇНИ – НОВІ ВИКЛИКИ ТА НОВІ ЗАВДАННЯ

Чому питання ОРЕ так важливе для України?

Відповідь на це питання надав Голова АМКУ – Юрій Терентьєв, який взяв участь в урочистих зборах Ради ОРЕ з нагоди створення Оптового ринку електричної енергії України.

«Дуже важливим та рішучим кроком у напрямку розвитку конкуренції має стати прийняття Закону України «Про ринок електричної енергії». На мою думку, реформування ринків електричної енергії буде логічним еволюційним етапом розвитку вітчизняної енергетики, а нова модель ринку буде проконкурентною», – про це 15 листопада 2016 року, заявив Юрій Терентьєв під час свого виступу.

Що зроблено в цьому напрямку?

Комітет, провівши ґрунтовне та масштабне дослідження ринків електричної енергії, виокремив основні проблеми, які гальмують розвиток галузі та запропонував

пакет заходів з розвитку ефективної конкуренції в енергетиці.

Наразі Антимонопольний комітет, НКРЕКП та Міністерство енергетики та вугільної промисловості та рада ОРЕ, об'єднавши зусилля, працюють в таких напрямках:

- усунення передумов вчинення порушень конкурентного законодавства;

- підвищення прозорості діяльності суб'єктів природних монополій, зокрема шляхом відокремлення природної монополії від потенційно

конкурентних ринків та впровадження стимулюючого регулювання;

- розвитку конкуренції у сферах генерації та постачання електричної енергії;

- створення рівних умов, у тому числі, в частині ціноутворення, ресурсного наповнення ринку та доступу до мереж для всіх гравців;

- запровадження цінової конкуренції між виробниками електричної енергії та її імпортерами;

- спрощення процедури надання послуг з приєднання для кінцевих споживачів і захисту їх прав та інтересів;

- скасування (зменшення) перехресного субсидіювання;

- покращення стану розрахунків за електроенергію, зокрема шляхом посилення відповідальності за неплатежі; реформування вугільного сектору.

Нагадаємо, що державний уповноважений Антимонопольного комітету є неголосуючим директором Ради ОРЕ, а уповноважені представники Комітету включені до складу робочої групи ради ОРЕ, в тому числі з питань формування нормативно-правової бази, та беруть участь в їх засіданнях.

Договір між членами ОРЕ охоплює діяльність усіх виробників товарної електричної енергії, її оптових постачальників та відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції є узгодженими діями, на які Комітетом було надано дозвіл.

Додатково, Рада ОРЕ – постійно функціонуючий орган, основний майданчик, на якому учасники ринку електроенергії вирішують найбільш важливі питання функціонування оптового ринку електроенергії України.

ПРОДОВЖЕННЯ ІНТЕРВ'Ю З ГОЛОВОЮ АМКУ

На законодавчому рівні має бути дано визначення поняттям «технологічна нейтральність» та «рефармінг» і подальше їх запровадження з метою надання можливості операторам запроваджувати та розвивати нові радіотехнології в Україні.

Якою є нині частка на ринку Vodafone, «Київстар», Lifecell?

За інформацією щодо абонентської бази операторів мобільного зв'язку, станом на перше півріччя 2015 року частка Vodafone становить 32,5%, «Київстар» – 42% та Lifecell – 22,5%.

АМКУ також починає розслідування щодо Vodafone, «Київстар», Lifecell. Зокрема, у комітеті була підозра, що заявлена операторами посекундна тарифікація дзвінків насправді не дотримується, що підпадає під статтю 15-1 закону України «Про захист від недобросовісної інформації». Який результат розслідування?

Зараз ми вивчаємо питання про тарифікацію в усіх операторів. У певних – не буду зараз говорити, у кого конкретно – тарифікація здійснюється посекундно, але фактично за першу хвилину кошти з абонентів беруться як за повну хвилину.

Є ще скарга одного з гравців ринку проти

інших гравців ринку (Life проти МТС та «Київстар»): перший стверджує, що ніби другі через свою тарифну політику мають монополне становище на регіональних ринках. Звісно, можна казати, що є національний ринок телекомунікацій, але основні гравці на ринку мобільного зв'язку кажуть про те, що переважна кількість трафіку (більше 90%) відбувається в рамках навіть не однієї області, а одного населеного пункту. Ми цю ситуацію зараз вивчаємо, розслідування триває.

До цього ще ми здійснювали заходи, наприклад, щодо компанії «Київстар», яка застосувала дискримінаційні тарифи щодо дзвінків на номери абонентів фіксованого зв'язку. Після наших рекомендацій «Київстар» фактично запровадив дві нові послуги «10 хвилин на міські номери» – абонентна плата 5 грн/місяць та «5 хвилин на міські номери» – 3 грн/місяць. Вказані послуги доступні всім абонентам передплатеного зв'язку та можуть замовлятися в необмеженій кількості протягом місяця. Однак є ознаки того, що наші рекомендації, незважаючи на це, не було виконано.

На ринку доступу інтернету теж є перекося.

Існують проблеми з прокладанням комунікацій, є момент використання існуючої енерге-

тичної інфраструктури. Є, наприклад, електричні опори, їх дуже доцільно використовувати при побудові інфраструктури. Але існують випадки, коли відповідні власники цих мереж відмовляють телекомунікаційним компаніям у доступі. Багато проблем у провайдерів з доступом до житлових будинків. Так, у Києві розглядається питання діяльності підприємства «Київжитлоспецексплуатація», яке було створено киявською міською владою, щоб експлуатувати комунальний житловий фонд. Ми цьому КП наприкінці 2015 року надавали рекомендації про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Фактично наші рекомендації вони не виконали, ми відстежуємо їхню активність з цього приводу.

Якщо підсумувати, питання доступу до інфраструктури є актуальними для провайдерів програмної послуги, інтернету (в деяких територіальних відділеннях ведуться розслідування за цими питаннями, рішення оскаржуються в судовому порядку). Питання ж доступу операторів до кабельної каналізації електрозв'язку, наприклад, не мають системного характеру.

Є проблема ринків, на яких обмежена кількість учасників

Наприкінці серпня Вищий госпсуд підтримав рішення комітету у «справі ритейлерів»...

Порушення, яке полягало в обміні торговельними мережами спільно з АС «Нільсен Юкрейн» інформацією про ціни на продукти харчування в мережах магазинів, що дозволяло всім гравцям координувати свої дії. У квітні 2015 року комітет виніс рішення щодо змови 14 ритейлерів, яка призвела до подорожчання продуктів харчування в 2010–2011 роках на третину. Сукупний розмір накладеного штрафу становив 203,62 млн гривень.

Було рішення першої інстанції на нашу користь, друге рішення – на користь відповідача. Врешті-решт Вищий господарський суд скасував рішення першої та другої інстанцій і повернув справу на новий розгляд до суду першої інстанції. Боротьба ще триває.

Що робить АМКУ для вирішення проблеми «молочної мафії», яка влаштовує ціновий терор для сільгоспвиробників?

Це рутинна проблема, якою займаються територіальні відділення, вони аналізують, чи не занижують штучно заготівельні підприємства вартість молока при закупівлі.

Читайте повний текст інтерв'ю [ІУІ](#)

350 СКАРГ
надійшли до Департаменту з питань оскаржень рішень у сфері державних/публічних закупівель АМКУ в листопаді 2016 року.

На 253 скарги опрацьовано **більше** ніж у листопаді 2015 року.

Показники наведено з урахуванням дії двох законів про державні та публічні закупівлі.

39 ЗАСІДАНЬ
Проведено органом оскаржень АМКУ в листопаді 2016 року.

У порівнянні з листопадом 2015 року (було проведено 22 засідань), проведено **на 17 засідань більше** ніж у листопаді 2015 року.

Показники наведено з урахуванням дії двох законів про державні та публічні закупівлі.

515 РІШЕНЬ
Прийнято Органом оскарження АМКУ в листопаді 2016 року.

На 327 рішень опрацьовано **більше** ніж у листопаді 2015 року.

Показники наведено з урахуванням дії двох законів про державні та публічні закупівлі.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

«КЛЮЧОВОЮ МЕТОЮ АМКУ ЯК БЕНЕФІЦІАРА ПРОЕКТУ ЄС TWINNING Є ОБОВ'ЯЗКОВЕ ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ», - АННА АРТЕМЕНКО

«За перший квартал реалізації Проекту ЄС Twinning експерти Комітету у співпраці із експертами Конкурентної ради Республіки Литва та Федерального картельного відомства Німеччини Bundeskartellamt розробили проект документа у формі рекомендаційних роз'яснень стосовно критеріїв оцінки горизонтальних злиттів. Також розпочали розробку проекту Типових вимог до узгоджених дій суб'єктів господарювання щодо постачання та використання товарів, дотримання яких дозволяє здійснювати ці узгоджені дії без дозволу органів Комітету».

Так підсумувала роботу проекту Twinning державний уповноважений Антимонопольного комітету України, керівник зазначеного Проекту, Анна Артеменко 17 листопада 2016 року на 10-й Щорічній регіональній конференції з питань інституційної розбудови.

Під час панельної дискусії «Twinning і TAIEХ як ефективні інструменти реалізації політики європейської інтеграції України» Анна Артеменко підкреслила, що «Партнери проекту взяли на себе зобов'язання працювати над досягненням спільного, узгодженого та опера-

тивного результату у сфері конкурентної політики та правозастосування».

Захід організовано у рамках Робочої групи (панелі) «Реформа державного управління» Тематичної платформи «Демократія, належне врядування та стабільність» ініціативи ЄС «Східне партнерство». Метою конференції є

обговорення інституційних і правових засад ефективного використання інструментів Twinning, TAIEХ та SIGMA, удосконалення систе-

ми державного управління та реалізації реформи державної служби за ініціативи ЄС «Східне партнерство».

Довідково:

У липні 2016 року в Антимонопольному комітеті України розпочато реалізацію проекту міжнародної технічної допомоги Європейського Союзу в рамках інструмента Twinning «Посилення інституційної спроможності Антимонопольного комітету України щодо проведення ринкових досліджень та ефективного застосування конкурентного законодавства відповідно до стандартів ЄС».

Загальною метою Проекту є підвищення прозорості та системності конкурентної політики України шляхом подальшої адаптації національного законодавства зі стандартами ЄС, а також

удосконалення системи правозастосування та адвокатування конкуренції на основі тісної співпраці між конкурентними відомствами України та країн-членів ЄС.

Реалізація проекту відбувається за підтримки відомств двох країн-членів: Німеччини (Федеральне міністерство економіки та енергетики Німеччини, Федеральне картельне відомство Німеччини Bundeskartellamt) та Республіки Литви (Конкурентна рада Республіки Литви).

Проект реалізовується за 5 основними напрямками (компонентами):

Компонент 1. Адаптація конкурентного законодавства до стандартів ЄС.

Компонент 2. Узгодження процесу контролю за концентраціями із стандартами ЄС.

Компонент 3. Удосконалення застосування конкурентного права з боку АМКУ.

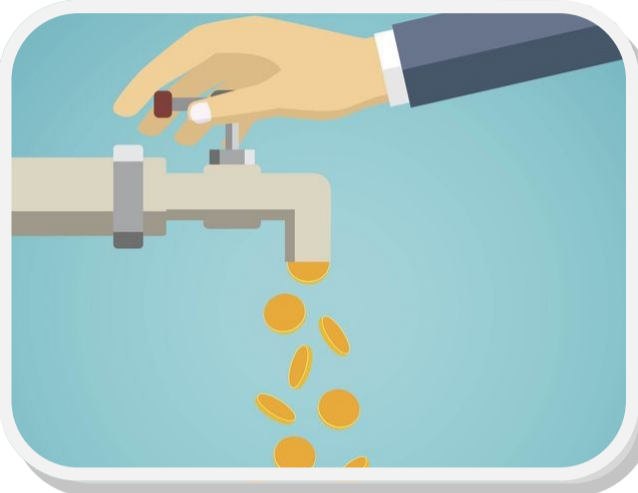
Компонент 4. Здійснення дослідження ринків у обраних секторах та розвиток адвокатування конкуренції.

Компонент 5. Посилення інституційних можливостей АМКУ з метою імплементації реформ конкурентної політики.

РИНОК ЗАГАЛЬНИХ ТА АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

АМКУ ОПУБЛІКУВАВ "ЗВІТ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ ПОСЛУГ З ПРИЙМАННЯ ГОТІВКОВИХ ПЛАТЕЖІВ ВІД ФІЗИЧНИХ ОСІБ ЗА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ"

Антимонопольний комітет 9 листопада 2016 року опублікував Звіт про результати дослідження ринку послуг з приймання готівкових платежів від фізичних осіб за житлово-

комунальні послуги (витяг).

Текст Звіту Комітету відображає особливості організації приймання готівкових платежів від споживачів, які мають місце сьогодні,

та можуть свідчити про відсутність та/або недосконалість розрахунків комісійної винагороди за приймання та перерахування коштів споживачів, закладеної у тариф на комунальні послуги,

та її обліку або про ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Нагадаємо, що Звіт був схвалений 1 листопада 2016 року на засіданні Антимонопольного комі-

тету України.

[Зі Звітом \(витяг\) можна ознайомитись тут.](#)

В АМКУ ВИКЛИКАЄ ЗАНЕПОКОЄННЯ СИТУАЦІЯ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРИЙМАННЯ ГОТІВКОВИХ ПЛАТЕЖІВ ЗА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ

Антимонопольним комітетом України на своєму засіданні схвалено звіт про результати дослідження ринку послуг з приймання готівкових платежів від фізичних осіб за житлово-комунальні послуги.

Згідно з даними звіту, який був схвалений 1 листопада 2016, Антимонопольний комітет України встановив, що у разі відсутності договору про приймання платежів між надавачем комунальних послуг та банком/УДППЗ «Укрпошта», надавач послуги не несе витрати на оплату комісійної винагороди за приймання платежів від споживачів, закладені в тариф на послугу, споживач сплачує комісійну винагороду за приймання платежів двічі – закладену в тариф на послугу, та банку/УДППЗ «Укрпошта» відповідно до встановлених ним тарифів.

У разі організації приймання платежів, коли комісійну винагороду за приймання платежів сплачує надавач комунальних послуг та фізичні особи, споживач також сплачує комісійну винагороду за приймання платежів двічі – закладену в тариф на послугу, та банку/УДППЗ «Укрпошта» відповідно до встановлених ним тарифів.

Звіт підготовлений за результатами дослідження, яке проводилось у зв'язку з численними зверненнями громадян до органів Комітету та охоплювало 2015 рік і п'ять місяців 2016 року.

Дослідження ринку послуг з приймання готівкових платежів від фізичних осіб (населення) за житлово-комунальні послуги (за послуги з постачання холодної і гарячої води, водовідведення, природного газу, електроенергії та централізованого опалення на користь надавачів цих послуг) містить аналіз стану конкурентного середовища на регіональних ринках в обласних центрах.

[З матеріалами можна ознайомитись тут.](#)

105 НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

опрацьовано органами АМКУ протягом листопада 2016 року, що на 14 проектів більше, ніж за аналогічний період 2015 року.

Проекти спрямовані на покращення конкурентної політики нашої держави.

526 ЗАЯВ ТА ЗВЕРНЕНЬ

про порушення законодавства про захист економічної конкуренції надійшло до Антимонопольного комітету від юридичних та фізичних осіб протягом листопада 2016 року, що на 420 заяв більше, ніж за аналогічний період.

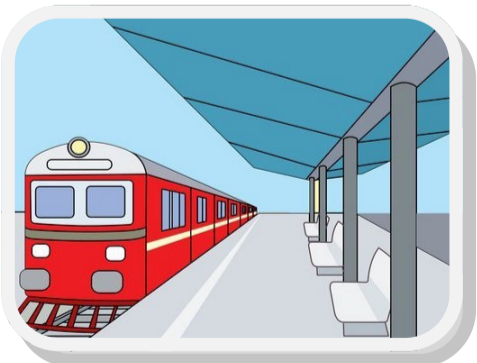
4.579.194 МЛН ГРН

сплачено порушниками антимонопольного законодавства до державного бюджету у листопаді 2016 року, що становить на 604.573 тис грн більше сплачених коштів у поточному періоді.

РИНОК ЗАГАЛЬНИХ ТА АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

АМКУ НАДАВ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДФСУ ВИЗНАЧИТИ КОНКУРЕНТНИЙ ПОРЯДОК ПРИ РОЗМІЩЕННІ МИТНИХ ПОСТІВ

Зокрема, Комітет рекомендує Державній фіскальній службі України затвердити нормативно-правовий акт, в якому визначити:

1) чіткий, прозорий, на недискримінаційних умовах та конкурентних засадах порядок визначення/обрання суб'єктів господарювання, на території яких розміщуються зони митного контролю (митні пости);

2) порядок діяльності таких суб'єктів господарювання, зокрема, в частині їх взаємодії з органами доходів і зборів, та перелік і правову природу послуг, які можуть надавати такі суб'єкти;

3) порядок формування і стягнення плати за послуги, що пов'язані з митним оформленням, та без яких неможливе здійснення митних формальностей, що надаються, у тому числі суб'єктами господарювання, на територіях зон митного контролю (відділах митного оформлення), що має забезпечити економічно обґрунтовану вартість послуг та належний контроль ціноутворення.

Термін розгляду рекомендацій 60-денний строк з дня їх отримання.

Наразі, у законодавстві відсутній чіткий і прозорий порядок визначення/обрання митними органами територій розміщення зон митного контролю. Також законодавством не встановлено платності/безоплатності надання послуг у відділах митного оформлення суб'єктами господарювання на територіях зон митного контролю, також в угодах про співпрацю або інших документах, що укладаються між органами доходів і зборів та суб'єктами господарювання, питання надання послуг та їх вартість не регулюються.

Зазначене призводить до отримання суб'єктом господарювання ексклюзивних (виключних) прав на надання послуг, пов'язаних з митним оформленням товарів і транспортних засобів, та до встановлення економічно необґрунтованої вартості на послуги.

АМКУ НАДАНО ДОЗВІЛ НА УКЛАДАННЯ УГОДИ ПРО ПРЯМЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗБИТКІВ

За результатами розгляду справи було встановлено, що позитивним ефектом запровадження системи прямого врегулювання збитків є:

- вдосконалення надання страхових послуг у сфері обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів за рахунок посилення боротьби за споживача між страховими компаніями;

- можливість споживачів особисто обирати страхову компанію, яка виплачуватиме збиток у випадку ДТП;- завчасно вивчити якість надання послуг конкретної страхової компанії, порівняти рівень послуг з іншими страховими компаніями,

- страховик матиме стимул надавати якісні послуги, оскільки виплачуватиме збитки «своєму» клієнту, з яким він пов'язаний договірними відносинами;

- спрощення та скорочення процедури врегулювання збитків.

Проте Положення про пряме врегулювання збитків, створюватиме ряд конкурентних переваг страховикам-учасникам зазначеної Угоди, що в подальшому може спричинити:

- вимушене підписання Угоди про пряме врегулювання збитків страховими компаніями, які

не підписали вказану Угоду, оскільки буде обмежуватися їх конкурентоспроможність або

- усунення з ринку послуг з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, страхових компаній, які не підписали вказану Угоду, що буде зумовлено відтоком споживачів до інших страхових компаній, які підписали зазначену Угоду.

Разом з цим, враховуючи створення нового механізму функціонування ринку послуг з обов'язкового страхування, наявність застережень стосовно антиконкурентного ефекту з боку деяких учасників ринку та з метою оцінки впливу заявлених дій на ринок послуг, Комітетом прийнято рішення щодо обмеження надання дозволу на заявлені узгоджені дії терміном на 2 (два) роки.

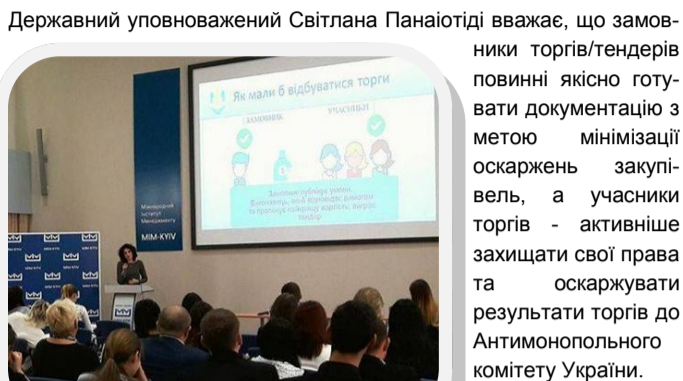

ОСКАРЖЕННЯ ЗАКУПІВЕЛЬ

СВІТЛАНА ПАНАІОТІДІ ПРО ПРАВА ТА МОЖЛИВОСТІ УЧАСНИКІВ ТА ЗАМОВНИКІВ

Державний уповноважений Світлана Панаїотіді вважає, що замовники торгів/тендерів повинні якісно готувати документацію з метою мінімізації оскаржень закупівель, а учасники торгів - активніше захищати свої права та оскаржувати результати торгів до Антимонопольного комітету України.

Про це в своїй доповіді «Порядок здійснення оскарження в системі електронних закупівель: права та

можливості учасників та замовників» зазначила член Постійно діючої адміністративної колегії з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних/публічних закупівель Антимонопольного комітету України під час конференції-практикум, яка відбулась 4 листопада 2016 року за ініціативи Міжнародного інституту менеджменту на тему: «Трансформація конкурентної політики в сфері публічних закупівель», учасниками якої були представники органів державної влади, бізнесу, фахівці з питань закупівель, студенти вишів та представники громадськості.

Світлана Панаїотіді презентувала діяльність Адміністративної колегії Антимонопольного комітету, яка щоденно розглядає скарги про порушення законодавства у сфері державних/публічних закупівель. «Колегія є органом, який займається розглядом оскаржень за результатами закупівель (квазісудовий орган). Рішення Колегії спрямовані на усунення дискримінаційних вимог та порушення прав учасників», — зазначила державний уповноважений.

Також Світлана Панаїотіді розповіла про те, які є зловживання в сфері електронних публічних закупівель, методи та способи їх подолання. Проілюструвала на практиці варіанти вирішення спорів щодо електронних закупівель та проблеми, які виникають при розгляді скарг про порушення законодавства у сфері державних/публічних закупівель.

На завершення доповіді державний уповноважений відповіла на численні практичні запитання, які виникають в ході організації або участі в публічних закупівлях.

ФАРМАЦЕВТИКА

АМКУ ОПУБЛІКУВАВ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФАРМРИНКІВ

Антимонопольний комітет 22 листопада 2016 року опублікував результати ґрунтового дослідження фармацевтичних ринків за період 2014 – I півріччя 2016 року.

Текст Звіту відображає аналіз особливостей функціонування фармацевтичних ринків в Україні, дії регуляторів та поведінку учасників цих ринків (виробників/імпортерів лікарських засобів, дистриб'юторів лікарських засобів, аптечних мереж).

У Звіті окреслено основні фактори та проблемні питання, що створюють передумови для можливого вчинення як регуляторами, так і учасниками фармацевтичних ринків, порушень законодавства про захист економічної конкуренції та перешкоджають розвитку конкуренції.

У Звіті сформульовані висновки та надані пропозиції щодо шляхів вирішення існуючих на ринку проблемних питань задля розвитку дієвої конкуренції на фармацевтичних ринках та встановлення прозорих взаємовідносин між учасниками ринків у цій сфері, що сприятиме підвищенню економічної доступності лікарських засобів.

Комітет впевнений, спільними зусиллями всіх гілок влади та фармацевтичного бізнесу можливо досягнути позитивних результатів у розвитку реальної конкуренції на фармацевтичних ринках, що надасть можливість пересічному громадянину купувати необхідні йому якісні ліки за доступними цінами і зберегти життя та здоров'я українського народу.

З повним текстом Звіту можна ознайомитись [ТУТ](#).
З презентацією Звіту можна ознайомитись [ТУТ](#).

АМКУ ПОСИЛЮЄ СПІВПРАЦЮ З БІЛОРУСЬКИМ АМКУ ЗАХИЩАЄ КОНКУРЕНТНЕ БІЛОРУСЬКИМ КОНКУРЕНТНИМ ЗАКОНОДАВСТВО НА ЕНЕРГЕТИЧНИХ РИНКАХ ВІДОМСТВОМ

Активне співробітництво з білоруськими колегами розпочнеться з питань паливно-енергетичного комплексу.

«На експертному рівні відбулась домовленість про вжиття білоруською та українською сторонами необхідних заходів для виконання процедур, передбачених міжнародним Договором про проведення узгодже-

ної антимонопольної політики, з обміну інформацією в рамках запитів Антимонопольного комітету України», — зазначає директор Департаменту досліджень і розслідувань ринків паливно-енергетичного комплексу та житлово-комунального господарства АМКУ Тетяна Кулішова.

Представниця Комітету брала участь у роботі над протоколом 24-ого засідання Міжурядової білорусько-української комісії з питань торгово-економічного співробітництва в частині надання необхідної інформації білоруськими нафтопереробними заводами на вимоги Антимонопольного комітету України.

Представник Антимонопольного комітету України Тетяна Кулішова 30 листопада 2016 року на Legal Energy Forum розповіла про основні пропозиції відомства щодо розвитку конкуренції на енергетичних ринках.

Під час своєї доповіді щодо розвитку конкуренції в енергетиці директор Департаменту досліджень і розслідувань ринків паливно-енергетичного комплексу та житлово-комунального господарства Антимонопольного комітету України Тетяна Кулішова наголосила, що Комітет активно діє у напрямку розвитку конкуренції на ринках електричної енергії та працює над усуненням передумов порушень конкурентного законодавства.

Одним із найбільш вагомих та дієвих заходів у розвитку конкуренції на зазначених ринках стане

прийняття Верховною Радою Закону «Про ринок електричної енергії», у погодженні якого Комітет керується пріоритетом захисту прав споживачів та розвитком конкуренції, діяльність суб'єктів природних монополій має бути максимально прозорою, ринок має функціонувати на конкурентних ринкових засадах, а втручання держави у функціонування ринку має бути мінімальним.

Також вона наголосила на основних порушеннях конкурентного законодавства, які існують на енергетичних ринках, а саме, створення суб'єктами природних монополій перешкод доступу на суміжні (конкурентні) ринки іншим суб'єктам господарю-

вання та нав'язування умов, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності.

«Антимонопольний комітет розробив ряд пропозицій щодо розвитку конкуренції на енергетичних ринках та направив ці пропозиції у вигляді рекомендацій до органів державної влади. Більш детально з рекомендаціями і пропозиціями Комітету та аналізом стану конкуренції на ринках електричної енергії та енергетичного вугілля можна ознайомитись у Звіті про результати комплексного дослідження вказаних ринків, який Комітет схвалив ще на початку жовтня 2016 року», — зауважила директор Департаменту.

У своїй доповіді директор Департаменту зазначила, що 15 грудня 2016 року в Комітеті відбудеться круглий стіл у форматі веб-конференції на тему: «Стан імплементації рекомендацій АМКУ щодо дистрибуції елек-

троенергії». Під час засідання будуть обговорюватись проблемні питання щодо доступу незалежних енергопостачальників до мереж електропередавальних підприємств та приєднання електроустановок до електричних мереж електропередавальних організацій.

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

ПРАЦІВНИКИ АМКУ УДОСКОНАЛЮЮТЬ СВОЮ РОБОТУ НА ОСНОВІ СВІТОВОЇ ПРАКТИКИ

Економічний аналіз монополії та цінової дискримінації, домінуюче становище на ринку та зловживання ним, методологія розслідування паралельної поведінки, обмежувальні угоди - перелік тем, які детально розглянули працівники Комітету 10-11 листопада 2016 року під час Другого тренінгу.

Тренінг відбувся в рамках проекту Європейського Банку Реконструкції та Розвитку «Зміцнення потенціалу Антимонопольного комітету України у сфері конкуренції» для працівників відомства.

Марія Орлик, керівник команди проекту, партнер CMS, подякувала Комітету за гостинність, нагадала, що проект ЄБРР організований для вдосконалення професійних знань працівників та обміну європейським досвідом.

Під час зустрічі тренери представили світовий досвід економічного аналізу у сфері конкуренції, судової практики та розглянули, як приклади, окремі справи. Працівники відомства обговорили з європейськими колегами питання контролю за злиттями, основні принципи визначення і характеристики ринку, проведення аналізу узго-

джених дій та інше.

«Для удосконалення системи роботи органів Комітету важливим є досвід зарубіжних конкурентних відомств. Світова практика підвищить результативність виконання завдань, передбачених Угодою про асоціацію з ЄС, в імплементації її положень та практично допоможе при розгляді справ та дослідженні ринків», - підкреслила державний уповноважений Анна Артеменко.

Тренінг провели експерти E.CA economics та CMS, зокрема, Вінсент Веруден (директор брюссельського офісу E.CA Economics, Бельгія), Саболч Сендро (старший юрист, Ormai és Társai CMS Cameron McKenna LLP, Угорщина), Бернт Ельснер, (партнер, CMS Reich-Rohrwig Hainz Rechtsanwälte GmbH, Австрія), Роберт Кайслер (партнер, CMS Reich-Rohrwig Hainz Rechtsanwälte GmbH, Австрія).

Також нагадуємо, що 29-30 вересня цього року відбувся Перший тренінг проекту ЄБРР. На ньому учасники розглянули основні засади європейського антимонопольного законодавства, практичну реалізацію методів та підходів, що використовуються в Європейському Союзі.